

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Π. Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 70

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Γραμματεία Υπουργού/Πολιτική
Γραμματεία

ΘΕΜΑ: «Χορήγηση επιδόματος γάμου στους ιδιωτικούς υπαλλήλους».

ΣΧΕΤ: Η αριθ. πρωτ.2825/26-1-2024 Ερώτηση.

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Βασίλειο Βιλιάρδο και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Στον ιδιωτικό τομέα, το επίδομα γάμου καθιερώθηκε με την αριθ. 10/1976 απόφαση του Δευτεροβάθμιου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου (ΔΔΔΔ) Αθηνών, η οποία κηρύχθηκε εκτελεστή με την αριθ. 21378/4372/1976 Υ.Α. (Β' 671).

Με την παρ. 2 της αριθ. 10/1976 απόφασης του ΔΔΔΔ Αθηνών προβλέφθηκαν τα εξής:

«2. Επίδομα γάμου

α) Εις τους μισθωτούς, ανεξαρτήτως φύλου, συνεστώτος τού γάμου χορηγείται επίδομα γάμου εκ 5%, υπό την προϋποπόθεση ότι ο έτερος τών συζύγων δεν ασκεί βιοποριστικόν επάγγελμα ή δεν συνταξιοδοτείται.

β) Το επίδομα γάμου υπολογίζεται επί τού κατωτάτου ορίου τού βασικού μισθού ή βασικού ημερομισθίου, τού οριζομένου υπό τής εκάστοτε εν ισχύι οικείας συλλογικής συμβάσεως, αποφάσεως διαιτησίας ή άλλης διατάξεως και δεν συμψηφίζεται προς τας τυχόν υπερτέρας τών κατωτάτων ορίων πράγματι καταβαλλομένας αποδοχάς. Συμψηφίζεται όμως εις τούτο το τυχόν καταβαλλόμενον επίδομα γάμου ή συζύγου.

γ) Ο γάμος, ως και η συνδρομή τής κατά την υποπαράγραφον α' προϋποθέσεως, αποδεικνύεται δια δηλώσεως τού μισθωτού κατά τον τύπον τού ΝΔ 105/1969, κατατιθεμένης εις τον εργοδότην, κατά την πρόσληψιν ή συνεστώτος τού γάμου. Ο εργοδότης δικαιούται προς επιβεβαίωσιν τής διαρκούς συνδρομής τής προϋποθέσεως τής υποπαραγράφου α' να αξιοί καθ' έκαστον ημερολογιακόν έτος την υποβολήν τής κατά τα ανωτέρω δηλώσεως.

δ) Συλλογικά συμβάσεις εργασίας, αποφάσεις διαιτησίας ή άλλαι διατάξεις προβλέπουν την χορήγησην *επιδόματος γάμου, εις ποσοστόν ή πάγιον ποσόν, δεν θίγονται δια τής παρούσης, εξακολουθούσαι να ισχύουν και να διέπουν τα τής παροχής τού επιδόματος τούτου, εφ' όσον:*

αα) Προβλέπουν την παροχήν τούτου εις τους μισθωτούς αμφοτέρων τών φύλων και

ββ) Το βάσει αυτών οφειλόμενον ποσόν επιδόματος γάμου είναι υπέρτερον τού βάσει τής παρούσης διαμορφουμένου».

Στη συνέχεια, με την παρ. 1 του άρθρου 16 του ν.435/1976 (Α' 251) κυρώθηκε η παρ. 2 της προαναφερθείσας ΔΑ που προέβλεπε το επίδομα γάμου.

2. Με το άρθρο 4 της από 10.3.1989 Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.) το ύψος του επιδόματος γάμου αυξήθηκε για όλους ανεξαιρέτως τους μισθωτούς από 5% σε 10% επί του βασικού μισθού ή ημερομισθίου που καθορίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες γι' αυτούς ΣΣΕ ή ΔΑ ή άλλες διατάξεις, ενώ με την παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 1849/1989 το ως άνω επίδομα επεκτάθηκε και στους άγαμους γονείς, χήρους και διαζευγμένους.

3. Με τις ρυθμίσεις της Υποπαρ. ΙΑ.ΙΙ του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 (Α' 222) θεσπίστηκε ένα νέο σύστημα καθορισμού του νόμιμου κατώτατου μισθού – ημερομισθίου, επήλθε σημαντική μεταβολή στο δίκαιο των Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. και επί πλέον καθορίστηκε το ύψος του νόμιμου κατώτατου μισθού μέχρι τη λήξη της περιόδου οικονομικής προσαρμογής, που προέβλεπαν τα Μνημόνια που προσαρτήθηκαν στο ν.4046/2012. Ειδικότερα, ο ν.4093/2012 καθόρισε το ύψος του νόμιμου κατώτατου μισθού/ημερομισθίου διαφορετικά για τους υπαλλήλους/εργατοτεχνίτες κάτω των 25 ετών και διαφορετικά για τους 25 ετών και άνω. Επιπρόσθετα, προέβλεψε ότι : «Πέραν της μηνιαίας τακτικής προσαύξησης λόγω προϋπηρεσίας, καμιά άλλη προσαύξηση δεν περιλαμβάνεται στο νομοθετικώς καθορισμένο κατώτατο μισθό και ημερομίσθιο» (Υποπαρ. ΙΑ.ΙΙ παρ. 3 περ. ε') και ότι: «Κάθε αναφορά της ισχύουσας νομοθεσίας γενικά στον ελάχιστο μισθό ή στο ελάχιστο ημερομίσθιο της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. νοείται ο νόμιμος νομοθετημένος κατώτατος μισθός και κατώτατο ημερομίσθιο» (Υποπαρ. ΙΑ.ΙΙ παρ. 4).

4. Ακολούθως, με το άρθρο 103 του ν. 4172/2013 (Α' 167), εισήχθη νέο σύστημα ορισμού του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου (όχι πριν από 1.1.2017), έπειτα από ευρεία διαβούλευση (με την τεχνική υποστήριξη εξειδικευμένων φορέων) και παρασχέθηκε εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εργασίας να εκδώσει απόφαση καθορισμού του, με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργικού Συμβουλίου. Με το εν λόγω άρθρο ρυθμίστηκαν τα κατώτατα όρια αποδοχών για πλήρη απασχόληση για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας, χωρίς ηλικιακή διάκριση και με σχετικές Υ.Α. ως ακολούθως:

Από 1.2.2019 με την αριθ. [4241/127/30.1.2019 Υ.Α. \(Β' 173\)](#),

Από 1.1.2022 με την αριθ. [107675/27.12.2021 Υ.Α. \(Β' 6263\)](#),

Από 1.5.2022 με την αριθ. [38866/21.4.2022 Υ.Α. \(Β' 2030\)](#),

Από 1.4.2023 με την αριθ. [31986/24.3.2023 Υ.Α. \(Β' 2003\)](#)

5. Επιπρόσθετα, ο ν.4093/2012 αντικατέστησε την παρ. 1 του άρθρου 8 του ν.1876/1990, σύμφωνα με την οποία:

«Οι Εθνικές Γενικές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας καθορίζουν τους ελάχιστους μη μισθολογικούς όρους εργασίας, που ισχύουν για τους εργαζομένους όλης της χώρας. Βασικοί μισθοί, βασικά ημερομίσθια, κάθε είδος προσαυξήσεις αυτών και γενικά κάθε άλλος μισθολογικός όρος ισχύουν μόνο για τους εργαζομένους που απασχολούνται από εργοδότες των

συμβαλλομένων εργοδοτικών οργανώσεων και δεν επιτρέπεται να υπολείπονται τού νόμιμου νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου».

Ως εκ τούτου, οι Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. μπορούν μεν να ρυθμίζουν βασικούς μισθούς, ημερομίσθια ή κάθε είδους μισθολογικούς όρους, οι μισθολογικοί όμως αυτοί όροι δεν αποτελούν τα κατώτατα όρια μισθών, ημερομισθίων που ισχύουν για τους εργαζομένους όλης της χώρας, αλλά δεσμεύουν μόνο τους εργαζομένους που απασχολούνται από εργοδότες των συμβαλλομένων εργοδοτικών οργανώσεων.

6. Ως προς την παροχή διευκρινίσεων επί των όρων συλλογικής ρύθμισης, σας ενημερώνουμε ότι από την εφαρμογή του ν.1876/1990, περί ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων, η σύναψη συλλογικών συμβάσεων εργασίας είναι το αποτέλεσμα των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων των εκάστοτε συμβαλλομένων, σε αυτές, μερών. Τα συμβαλλόμενα μέρη, υπό τις προϋποθέσεις του ανωτέρω νόμου, μπορούν να καθορίζουν με συλλογικές συμβάσεις εργασίας τους όρους αμοιβής και εργασίας, χωρίς παρεμβάσεις πλην όσων νομίμως ορίζονται από σχετικές διατάξεις. Η συλλογική σύμβαση εργασίας μπορεί να ρυθμίζει μεταξύ άλλων και ζητήματα που αφορούν στην ερμηνεία των κανονιστικών όρων της συλλογικής σύμβασης εργασίας (άρθρο 2 παρ. 5 ν.1876/1990).

Ο διάλογος μεταξύ των κοινωνικών εταίρων θα πρέπει να αποτελέσει θεμελιώδη παράγοντα της κοινωνικής συνοχής στη χώρα και την εξειδίκευση της πολιτικής εργασιακών σχέσεων και να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Η ενθάρρυνση και η ενίσχυση της αποτελεσματικής άσκησης των συλλογικών διαπραγματεύσεων με την αποκατάσταση της διαπραγματευτικής ισορροπίας μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, είναι απαραίτητη ώστε τα μέρη να αναζητήσουν και να βρίσκουν νέα σημεία σύγκλισης, στα πλαίσια του καλόπιστου διαλόγου.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ